

MUNKÁCSY MIHÁLY MÚZEUM

BÉKÉSCSABA

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

a Nemzeti Kulturális Alap Nemzeti Kulturális Támogatáskezelő terhére biztosított,
vissza nem térítendő támogatás felhasználásáról

A pályázat célja: Jankay Párizsban munkacímű időszak kiállítás megvalósítása és katalógus készítése

A megvalósítás teljesítési időtartama: 2023. 07. 01. – 2024. 06. 30.

A támogatás összege: 400.000 Ft

Pályázati azonosító: Képzőművészet Kollégiuma, 105106/08397

A támogatott tevékenység megvalósításának szakmai vonatkozásai, tapasztalatai és a megvalósítás eredményessége

JANKAY TIBOR (Békéscsaba, 1899. március 24. – Los Angeles, 1994. március 20.) festőművész, grafikus, szobrász és tanár végrendeletileg hagyta szülővárosára alkotói hagyatékát és jelentős műgyűjteményét. A többségében az életmű második felének munkáit tartalmazó kollekción, mely többek között körülbelül ötezer grafikát, háromezer festményt, nagyszámú kerámia munkát és szobrot tartalmaz, a száznegyvenhárom darabból álló etnográfiai gyűjteménnyel együtt került Békéscsabára. A Jankay-gyűjteményhez az utóbbi évtizedekben a városhoz oly sok szállal kötődő Kolozsváry és Tevan művészcsaládok tehetséges tagjait bemutató műtárgyanyag kapcsolódott, amely 2013 óta a Munkácsy Mihály Múzeum állandó kiállításainak körét gazdagította.

A békéscsabai múzeum új állandó Jankay–Kolozsváry–Tevan-kiállítás előkészítésén dolgozik. Amíg a tárlat megvalósul, kamarakiállítások rendezésével szolgál a téma iránt érdeklődő közönsége számára. Intézményünk elsőként Jankay Tibor 1920-as években, Párizsban

töltött időszakát felelevenítő időszak kiállítását nyitott, amely 2023. december 6-tól várta a látogatókat a múzeum Rell Lajos Termében.

Jankay Tibort felpezsdítette a korabeli francia főváros lüktető művészete. Képes volt rákapcsolódni a vibráló változások hullámhosszára, felkeltette az érdeklődését az új, a még nem látott. Elfogadta és belépett a más gondolkör, az új formák, a szokatlan kifejezőmód világába.

Az erre a kiállításra választott műtárgyanyag javarésze a Jankay hagyaték Békéscsabára érkezése óta eltelt évtizedekben nem szerepelt közönség előtt. Az alkotó kísérleteit illusztrálendő, a művészetére gyakorolt párizsi hatást a kiállításban jól elkülönülő, karakteres műcsoportokkal mutattuk be. A kiállítást a téma avatott szakértője, dr. Basics Beatrix művészettörténész, szerkesztő, az Országos Rabbiképző – Zsidó Egyetem professzora nyitotta meg.

Az **Egy csabai az őrült évek Párizsában – Jankay Tibor** című tárlat hangulata a Jankay-művek fókuszba állítása mellett ugyanannyira kapcsolódott Párizs szeme, Brassai még ma is magával ragadónak, olykor pedig meghökkentőnek tűnő, 1930 körül készült fotóanyagához, mint József Attila 1927. április 8-án született, *Párizsi aniz* című verséhez...

József Attila: Párizsi aniz

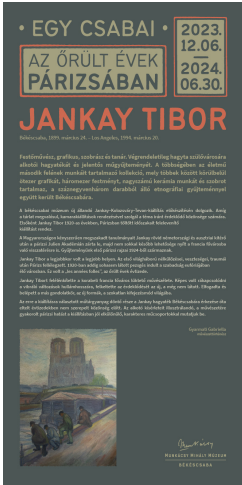
A patron sosem kelt föl reggel,
Párizsban Jeanettek a Berták
s borbélynál is vehet az ember
főtt spenótot vagy égő gyertyát.

A Saint Michelen végig hatvan
meztelen nő dalol az éghez
s a Notre Dame: belül hideg van,
felül öt frankért rám lenézhetsz.

Az Eiffel-torony éjjel eldől,
bebúvik paplanos ködökbe,
ha lány vagy, megcsókol a rendőr
s az illemhelyen nincs ülőke.

A kiállítás bemutatása

- A kiállítóterem bejáratától jobbra 200x100 cm méretű **főszöveget** helyeztünk el. (szendvicslemez, matt öntapadó fólia)

- A belső terem főfalára 400x500 cm méretű fekete-fehér **korabeli fotót** helyeztünk el az Eiffel toronyról, rajra fekete passzpartuban és keretben a kiállítás három grafikáját láthatjuk.

- A kiállításba választott **idézeteket** a falra ragasztva helyeztük el kivágott betűk formájában:
  - „Mint művész, az embernek nincs otthona Európában, csak Párizsban.” – Friedrich Nietzsche
  - „De hiszen Párizs valóságos óceán. Beledobhatod a mérőónt, mélységét soha nem ismered meg. Keresztül-kasul járod, hogy leírd; de akármennyi gondot fordítasz is a bejárására, leírására, akármily számosak és buzgók is e tenger kutatói, mindig akad még ott szűz terület, ismeretlen barlang, egy-egy virág, igazgyöngy, szörnyeteg vagy más meglepő lelet, ami elkerülte az irodalmi bűvárok figyelmét.” – Honoré de Balzac
  - „A francia elsősorban ember, gyakran szereti a gyengeségeit, amelyek mindig alaposan emberiek, még akkor is, ha megvetendőek.” – Henry Miller
  - „Nagyon szeretem a franciákat, mert még akkor is, ha sértegetnek, olyan szépen csinálják.” – Josephine Baker
  - „Amerikában csak a sikeres író fontos, Franciaországban minden író fontos, Angliában egyetlen író sem fontos, és Ausztráliában meg kell magyarázni, hogy mi az író.” – Geoffrey Cottrell
  - „A múltat Párizsban nem szabad elszalasztani, de ami annyira csodálatos, hogy a múlt és a jelen olyan módon keveredik, hogy nem tűnik tehernek.” – Allen Ginsberg
  - „Ha olyan szerencsés vagy, hogy fiatalon Párizsban éltél, akkor bárhová is mész életed hátralévő részében, Párizs veled marad, mert Párizs egy mozdítható multság.” – Ernest Hemingway

„...e nagyszerű város, mint valami melegház, rendelkezett a szükséges hőfokkal és párateltséggel, mely a legritkább exotikumot is virágzásba tudta hajtani. Ha valaki magához és mondanivalójához erőt érez – itt megértésre talál. Minden szabad, ami művészi.” – Vaszary János

„De hiszen Párizs valóságos óceán. Beledobhatod a mérőónt, mélységét soha nem ismered meg. Keresztül-kasul járod, hogy leírd; de akármennyi gondot fordítasz is a bejárására, leírására, akármily számosak és buzgók is e tenger kutatói, mindig akad még ott szűz terület, ismeretlen barlang, egy-egy virág, igazgyöngy, szörnyeteg vagy más meglepő lelet, ami elkerülte az irodalmi bűvárok figyelmét.”
– Honoré de Balzac

„Mint művész, az embernek nincs otthona Európában, csak Párizsban.”
– Friedrich Nietzsche

„Ha olyan szerencsés vagy, hogy fiatalon Párizsban éltél, akkor bárhová is mész életed hátralévő részében, Párizs veled marad, mert Párizs egy mozdítható multság.”
– Ernest Hemingway

„...e nagyszerű város, mint valami melegház, rendelkezett a szükséges hőfokkal és párateltséggel, mely a legritkább exotikumot is virágzásba tudta hajtani. Ha valaki magához és mondanivalójához erőt érez – itt megértésre talál. Minden szabad, ami művészi.”
– Vaszary János

„A francia elsősorban ember, gyakran szereti a gyengeségeit, amelyek mindig alaposan emberiek, még akkor is, ha megvetendőek.”
– Henry Miller

„Nagyon szeretem a franciákat, mert még akkor is, ha sértegetnek, olyan szépen csinálják.”
– Josephine Baker

„Amerikában csak a sikeres író fontos, Franciaországban minden író fontos, Angliában egyetlen író sem fontos, és Ausztráliában meg kell magyarázni, hogy mi az író.”
– Geoffrey Cottrell

„A múltat Párizsban nem szabad elszalasztani, de ami annyira csodálatos, hogy a múlt és a jelen olyan módon keveredik, hogy nem tűnik tehernek.”
– Allen Ginsberg

József Attila: Párizsi anizs
A patron sosem kelt föl reggel, Párizsban Jeanettek a Berták s borbélylód is vebet az ember főt spenótot vagy égő gyertyát.
A Saint Michelen végig hatvan metzelen nő daltol az éghez s a Notre Dame-bólül hűsleg van, felül öt frankért rám lenézhetsz.
Az Eiffel-torony újjel elől, bebúvik paplamos kűdökbe, ha lány vagy, megcsóvál a mendőr s az illemhelyen nincs ülőke.
1927. ápr. 6.

- A mindkét teremrészben fent körbe futtatott **fotófríz** képanyagát 60 fotóból állítottuk össze. A fényképeket Brassai életművéből és a Fortepanról válogattuk, matt öntapadó fóliát ragasztottunk a falra. A fotósor 23,31 méter hosszú, 60 cm magas volt.

- Két **televízió** korabeli, az 1920-as évek Párizsát látni engedő filmeket, filmrészleteket vetítettünk.

- A múzeumépület homlokzatán elhelyezett **utcai reklám** 255x255 cm méretű volt.

- A múzeum magasföldszintjére érve egy 200 cm magas **hirdetőoszlop** fogadta az érkezőt a kiállítás reklámjával. (A palást mérete: 200x320 cm)

- A meghívót már csak digitális formában küldjük. A támogató között szerepel az NKA logója.

• EGY CSABAI •

AZ ŐRÜLT ÉVEK
PÁRIZSÁBAN

JANKAY TIBOR

**2023
12.06
17:00**

MUNKÁCSY MIHÁLY MÚZEUM
PÁTKAI ERVIN TEREM

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata és a Munkácsy Mihály Múzeum tisztelettel meghívja az Egy csabai az őrült évek Párizsában – Jankay Tibor című kiállítás megnyitójára.

A tárlat a Rell Lajos Teremben látható 2023. december 6. – 2024. július 7-ig, hétfő kivételével naponta 10–18 óráig.

Munkácsy Mihály Múzeum
5600 Békéscsaba, Széchenyi utca 9.
+36 66 328040 • www.munkacsy.hu
mmm@munkacsy.hu
Felelős kiadó: dr. Bácsmegei Gábor múzeumigazgató

A rendezvény házigazdája
A megjelenteket köszönti
A kiállítást megnyitja
A kiállítás kurátora
Harmonikán közreműködik

Dr. Bácsmegei Gábor a Munkácsy Mihály Múzeum igazgatója
Szarvas Péter Békéscsaba Megyei Jogú Város polgármestere
Dr. Basics Beatrix művészettörténész, szerkesztő, az Országos Rabbiképző – Zsidó Egyetem professzora
Gyarmati Gabriella művészettörténész
Minta Mónika zenész

- A rendezvényhez kapcsolódóan **kiállításvezetőt** jelentettünk meg. (21x21 cm, 2 lap, 8 oldal, 4+4 színnel nyomva, borítóján fóliázva, 500 példány)

Online sajtómegjelenések

<https://behir.hu/jankay-eddig-nem-latott-munkait-mutatja-be-a-munkacsy-mihaly-muzeum-tarlata>

<https://www.beol.hu/helyi-kultura/2023/12/jankay-parizsban-szaz-evet-ugorhatunk-vissza-az-idoben-bekescsaban>

<https://koroshircentrum.hu/2023/12/08/jankay-tibor-parizs-kiallitas-munkacsy-mihaly-muzeum-bekescsaba/>

<https://kultura.hu/egy-csabai-az-orult-evек-parizsaban/>

<https://behir.hu/web/content/merleg/2023/24/csabai-merleg-2023-24.pdf>

(11. o. - Jankay eddig nem látott munkái a múzeum tárlatán)

<https://youtu.be/tagcVtxYIK4> (5:59-től)

<https://fb.watch/tFUF5d9IKb/>

<https://fb.watch/tFUjenI0w4/>

Ezúton szeretném megköszönni a Nemzeti Kulturális Alap Képzőművészet Kollégiumának, hogy támogatásával hozzájárult a Munkácsy Mihály Múzeum *Egy csabai az őrült évek Párizsában – Jankay Tibor* című időszak kiállításának megrendezéséhez, amelyet a tárlat időtartama alatt 4558 fő tekintett meg.

A segítségük nélkül nem válhatott volna valóra ennyi ötlet...

A pályázat szakmai beszámolója elérhető a Munkácsy Mihály Múzeum honlapján (www.munkacsy.hu) az aktuális pályázatok menüpontban.

Békéscsaba, 2024. július 30.

Gyarmati Gabriella
művészettörténész

Nemzeti
Kulturális
Alap

Nyilatkozat

az uniós állami támogatási szabályoknak a Kedvezményezett részére nyújtandó támogatásra történő alkalmazhatóságáról

Alulírott **dr. Bácsmegi Gábor** múzeumigazgató a **Munkácsy Mihály Múzeum** képviselőjében eljárva kijelentem, hogy az általam megvalósított tevékenység tekintetében az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdésében említett **állami támogatás fogalmáról szóló bizottsági közlemény (2016/C 262/01) 34. pontjában meghatározott, az alábbiakban felsorolt feltétel teljesült:**

- a támogatandó tevékenység nem minősül gazdasági tevékenységnek, az általam benyújtott pályázatba foglalt tevékenységek kapcsán piaci bevételeim nem érik el működési költségek legalább felét.

Jelen nyilatkozattal kötelezettséget vállalok arra, hogy az általam benyújtott beszámolóban a fenti feltétel teljesülését alátámasztó tényeket, körülményeket és bizonyítékokat helyszíni ellenőrzés esetén rendelkezésre bocsátom, továbbá a pénzügyi elszámolás során a támogatott tevékenységgel kapcsolatban felmerült költségeket jogcímek szerinti bontásban, részletesen bemutatom.

Kelt: Békéscsaba, 2024. 07. 24.

Munkácsy

MUNKÁCSY MIHÁLY MÚZEUM

BÉKÉSCSABA

Iktatószám: MMM/ 246 /2024.
Ügyintéző:

Tárgy: kiadvány megküldése
Hiv. szám: 105106/08397
Mell.: 1 db kiadvány

Nemzeti Kulturális Támogatáskezelő
NKA
Elszámoltatási és Ellenőrzési Osztály
Budapest
Pf.: 128.
1389

Tisztelt Cím!

Hivatkozva a 105106/08397 pályázati azonosító számú a Munkácsy Mihály Múzeum és a Nemzeti Kulturális Támogatáskezelő NKA Múzeumi Kollégiuma, mint támogató között létrejött támogatási szerződés 5. pontjára múzeumunk mellékelten megküldi *A Jankay Párizsban című időszak kiállításához készült katalógust.*

Támogatásukat megköszönve, tisztelettel:

Dr. Bácsmegi Gábor
múzeumigazgató

Békéscsaba, 2024. július 18.

058

Munkácsy Mihály Múzeum
5601 Békéscsaba, Széchenyi u. 9.
Postafiók: 72337
P.O. Box: 50450, Tel.: 06-33
Bank: 50450, 1033
Adószám: 15349474-04 (1)

Postaküldemények feladókönyve

DJÚ NYITÁSI ÉRTELVÉNY
Postahivatal
Békéscsaba, I. 5601

Feladó (neve, címe):

A tértivevény/kézbesítési igazolás kézbesítési címzettle, címe (e-mail-cím vagy postai cím – egy jegyzékre vonatkozóan csak egyféle kézbesítési mód vehető igénybe):

Megállapodás azonosító?

Vevőkód:

Bevizsgálási jegyzőkönyvek) száma:

Fizetési mód:

Dátum:

Bérm. gép kezdőállása:

Bérm. gép záróállása:

2024. JÚLIUS 18

Folyószám	Küldeményazonosító (Könyvelt küldemény esetén az azonosító, nem könyvelt küldemény esetén a küldemény fajtája)	Címzett neve (Nem könyvelt küldemény esetén a küldemény darabszáma)	Küldemény		Tömeg (g)	Gépi feld. alkalmas	Érték (Ft)	Fizetési követő: kézbesítés összege (árufizetés összege) Nemzetközi utánvétel	Bérmentesítési díj (Ft)	Igénybevett többletszolgáltatások ¹	Hivatalos irat száma és fajtája	Hivatalos irat értesítő típusa ⁵
			irányítószám/ország	Rendelkezési hely								
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
1	RL 5601 016 274 824 4	Társaság	5732	Munkácsy Mihály Múzeum							411.	
2	RL 5601 016 274 825 7	Inter-Net-X	MO	44	5600						412.	
3	RL 5601 016 274 826 0	NKTK NKA							1389		411 + B1	
4		1 kímra									2765	
		1-3	=	3 db								

1 A beföldi tértivevényes levélnél, "Címzett kezébe" levélnél, hivatalos iratnak lehet kitölteni, illetve a postai címet csak abban az esetben kell megadni, ha a nyomtatott kézbesítési igazolás visszaküldési címe nem azonos a feladó címével.
 2 A megállapodás azonosító a Magyar Posta Zrt.-vel kötött szerződés egyedi azonosítója.
 3 A vevőkód egy 8 jegyű számsor, mely a Magyar Posta Zrt. SAP rendszerében azt a szerződéses ügyfelet (vevőt) azonosítja, aki önállóan számlát kap vagy ad.
 4 A gépi feldolgozásra való alkalmasságot igazoló postai bevizsgálási jegyzőkönyvek) száma, ha több, mint 2000 levelet ad fel.
 5 További információ a kitöltési Útmutatóban.
 Egy feladójegyzéken egy feladói küldeményei szerepelhetnek.
 A szerződésre a 2012. évi CLIX. törvény és a 335/2012. (XII. 4.) Korm. rendelet rendelkezései az irányadók. Az általános szerződési feltételek, postai szolgáltatások elérhetősége: www.posta.hu